



Neratov

Sielski spokój

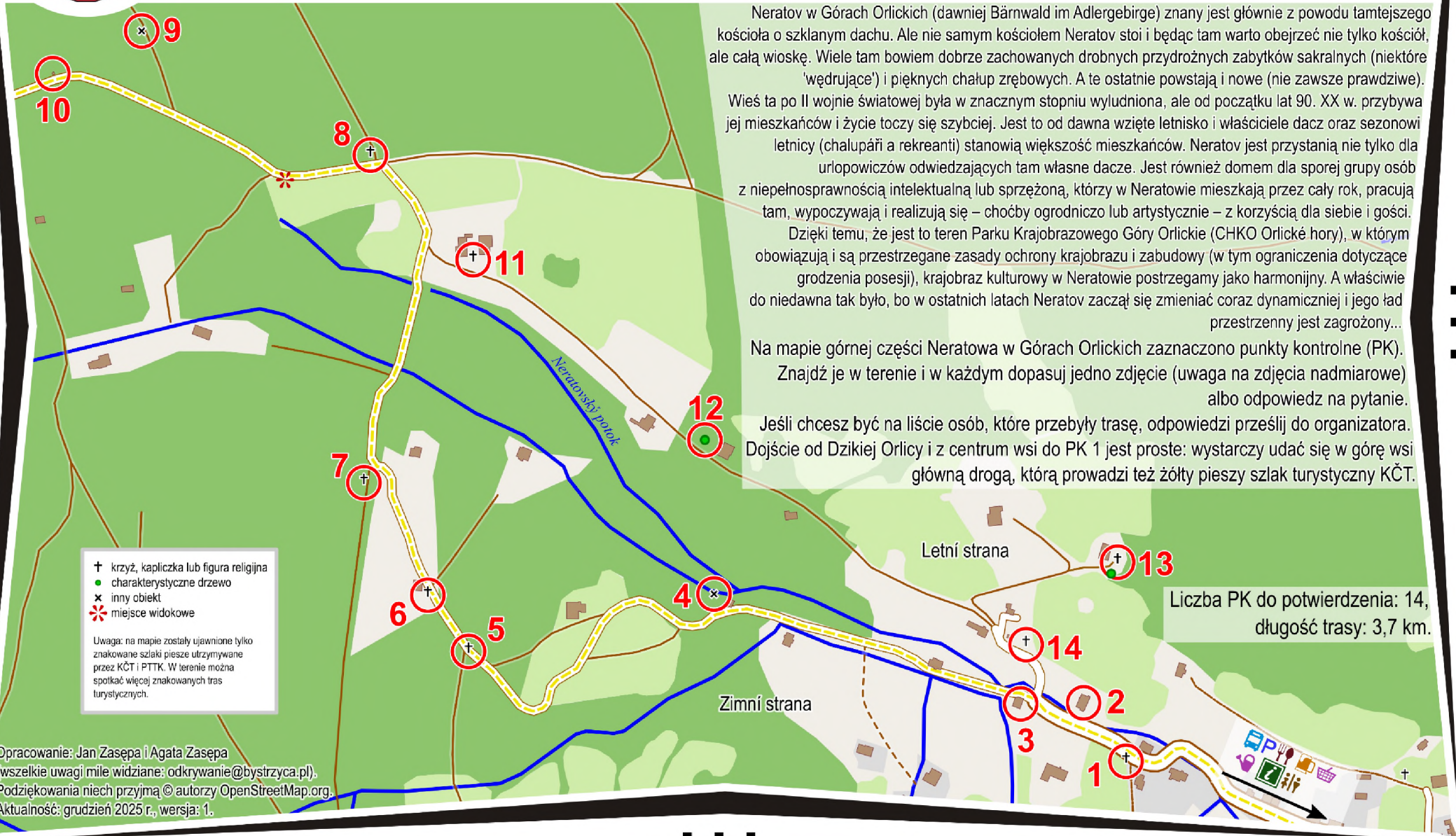
CZI/2/26

Neratov w Górach Orlickich (dawniej Bärnwald im Adlergebirge) znany jest głównie z powodu tamtejszego kościoła o szklanym dachu. Ale nie samym kościołem Neratov stoi i będąc tam warto obejrzeć nie tylko kościół, ale całą wioskę. Wiele tam bowiem dobrze zachowanych drobnych przyrodniczych zabytków sakralnych (niektóre 'wędrujące') i pięknych chałup zrębowych. A te ostatnie powstają i nowe (nie zawsze prawdziwe). Wieś ta po II wojnie światowej była w znacznym stopniu wyludniona, ale od początku lat 90. XX w. przybywa jej mieszkańców i życie toczy się szybciej. Jest to od dawna wzięte letnisko i właściciele dacz oraz sezonowi letnicy (chalupiarzy a rekreanci) stanowią większość mieszkańców. Neratov jest przystanią nie tylko dla urlopowiczów odwiedzających tam własne daczki. Jest również domem dla sporej grupy osób z niepełnosprawnością intelektualną lub sprzężoną, którzy w Neratowie mieszkają przez cały rok, pracują tam, wypoczywają i realizują się – choćby ogrodniczo lub artystycznie – z korzyścią dla siebie i gości.

Dzięki temu, że jest to teren Parku Krajobrazowego Góry Orlickie (CHKO Orlické hory), w którym obowiązują i są przestrzegane zasady ochrony krajobrazu i zabudowy (w tym ograniczenia dotyczące grodzienia posesji), krajobraz kulturowy w Neratowie postrzegamy jako harmonijny. A właściwie do niedawna tak było, bo w ostatnich latach Neratov zaczął się zmieniać coraz dynamiczniej i jego ład przestrzenny jest zagrożony...

Na mapie górnej części Neratowa w Górach Orlickich zaznaczono punkty kontrolne (PK). Znajdź je w terenie i w każdym dopasuj jedno zdjęcie (uwaga na zdjęcia nadmiarowe) albo odpowiedz na pytanie.

Jeśli chcesz być na liście osób, które przebyły trasę, odpowiedzi prześlij do organizatora. Dojście od Dzikiej Orlicy i z centrum wsi do PK 1 jest proste: wystarczy udać się w górę wsi główną drogą, którą prowadzi też żółty pieszy szlak turystyczny KČT.



- † krzyż, kapliczka lub figura religijna
- charakterystyczne drzewo
- x inny obiekt
- ★ miejsce widokowe

Uwaga: na mapie zostały ujawnione tylko znakowane szlaki piesze utrzymywane przez KČT i PTTK. W terenie można spotkać więcej znakowanych tras turystycznych.

Opracowanie: Jan Zasepa i Agata Zasepa
(wszelkie uwagi mile widziane: odkrywanie@bystrzyca.pl).
Podziękowania niech przyjmą © autorzy OpenStreetMap.org.
Aktualność: grudzień 2025 r., wersja: 1.

Liczba PK do potwierdzenia: 14,
długość trasy: 3,7 km.

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (CZ/2/26) Neratov – Sielski spokój

PK	miejsce	pytanie
1	Kolumna z piętą z roku 1830, ufundowana ponoć przez bezdzietne małżeństwo Marię i Franza Matzke. Po uszkodzeniu w wyniku przewrócenia przez traktor około roku 1980 długo stała niekompletna. Dzięki staraniu Hartmuta Luxa i pod kierunkiem gminy Bartošovice v Orlických horách została naprawiona w roku 2021 za pieniądze zebrane wśród dawnych mieszkańców Bärwaldu. Rymowany napis na cokole ("O Maryjo bolejąca, za nas przed Twym Synem pros, by zmiłował się nad nami i wybaczył naszą złość" – tłumaczenie niewierne, ale zachowuje rym i rytm) stylizowany na pismo ręczne jest oczywiście w języku niemieckim. Tym językiem mówiono i pisano w Górach Orlickich do czasu wymiany ludności po II wojnie światowej. Na szczęście później – zarówno w okresie Czechosłowacji, jak i współczesnych Czech – nie zacierano śladów przeszłości obcojęzycznej, a ostatnio pomniki tej przeszłości są odnawiane.	Na ilu ścianach cokołu kolumny są płaskorzeźby?
2	Jeden z wielu domków rekreacyjnych.	Dopasuj zdjęcie.
3	Inny domek letniskowy.	Dopasuj zdjęcie.
4	Mała architektura.	Dopasuj zdjęcie.
5	Krzyż przydrożny w środku lasu – współczesny krzyż metalowy na starym cokole kamiennym z sześcioramienną gwiazdą (z roku 1800, gdy to rozdroże było na łąkach, zresztą obecny las posadzono tu dopiero w latach 60. XX w.).	Ile postaci przedstawiono pod krzyżem?
6	Przydrożny i zarazem przydomowy św. Peregryn, patron pielgrzymów, kobiet w pogodu i woźniców, a także chorych na raka, AIDS, cierpiących z powodu bólu nóg, reumatyzmu, dny moczanowej, dżumy, żylaków i wrzodów skóry.	Dopasuj zdjęcie.
7	Święty Jan Nepomucen – górny, leśny. Na cokole jeden z typowych nepomuckich atrybutów: język otoczony aureolą.	Dopasuj zdjęcie.
8	Widokowe miejsce na skraju lasu. Ukrzyżowanie odnowione w roku 2023 dzięki staraniom Magdalény Radvanovej, Hartmuta Luxa, letników z górnego Neratowa i Stowarzyszenia Horní Neratov. Pochodzi z okresu, w którym Bärwald zamieszkiwało najwięcej ludzi: aż 450. Pomnik ufundowali małżonkowie Regina i Franz Heuerowie. Na frontowej ścianie cokołu przedstawiono scenę pożegnania apostołów Piotra i Pawła, częstą na przydrożnych kapliczkach w tych stronach. To miejsce na mapach nosi nazwę <i>U třech lip</i> (Pod Trzema Lipami). Dwie stare lipy rosną przy ukrzyżowaniu, a trzecią niedawno dosadzono. Oby wszystkie trwały!	Jak datowane jest ukrzyżowanie?
9	Najbliższej Neratowa położony obiekt "betonowej granicy" z lat 1936-1938: lekki bunkier.	Ile strzelnic posiada ten obiekt?
10	<i>Puschkapelle</i> – kapliczka domkowa św. Antoniego Padewskiego, zazwyczaj zamknięta. Neratov nawet tu się nie kończy – powyżej kapliczki jest jeszcze 5 budynków mieszkalnych!	Ile takich detali zdobi oba skrzydła kraty zamykającej kapliczkę? ✂
11	Strona Letnia, czyli część wsi o wystawie południowej, w której dawniej żniwa zaczynały się 14 dni wcześniej niż po Stronie Zimowej. <i>Bayerův statek</i> (zagroda Bayerów), a przed nim wystawne ukrzyżowanie ufundowane przez małżonków Mariannę i Franza Kubitschów z górnego Bärwaldu, a wykonane przez zakład kamieniarski J. Dittricha z dzisiejszego Barda. W głęboko kutym podpisie podkreślono, że chodzi o miejscowość Wartha na Śląsku pruskim (przynależność państwowa do Prus nie wymaga wielkiej litery) – w odróżnieniu od Śląska Austriackiego (to nazwa regionu historyczno-geograficznego i stąd taka jej pisownia), który w wyniku wojen śląskich nie został zagarnięty przez Prusy i pozostał w Austrii. Najnowszy dopisek o renowacji (1936) został dokonany już tylko farbą, bez kucia w piaskowcu, ale wskazuje on na istotny szczegół: przeniesienie całego pomnika. W związku z budową "betonowej granicy" właśnie w roku 1936 cała grupa ukrzyżowania została bowiem przeniesiona z Anieńskiego Szczytu (<i>Ernestinenberg, Anenský vrch</i>), gdzie konieczne było uwolnienie przestrzeni dla dwóch ciężkich bunkrów artyleryjskich. Przeniesiono wtedy nie tylko ten obiekt, ale również kolumnę maryjną i znacznych rozmiarów kaplicę mszalną św. Anny! Każdy z tych zabytków stanął w innym miejscu w pobliżu szczytu, ale jeden zdążył już wrócić na swoje pierwotne miejsce: kolumna maryjna w sierpniu 2024 r. Na stronie przedniej cokołu ukrzyżowania można obejrzeć typowe dla XIX-wiecznych tego typu obiektów elementy: płaskorzeźbione narzędzia tortur Chrystusa, a także napisy "Największa ofiara miłości", "Ojczy, w ręce Twoje oddaję ducha mego", oraz "Dokonało się".	Z którego roku pochodzi ukrzyżowanie?
12	Jawor – pomnik przyrody. Rośnie na terenie prywatnym, więc podejdź tylko do tabliczki.	Jaką średnicę ma pasmo ochronne drzewa?
13	Ekswotywna (wystawiona w podziękowaniu) kolumna Trójcy Świętej pod pomnikowym jaworem.	Z którego roku pochodzi kapliczka?
14	XVIII-wieczne ukrzyżowanie wystawione przez Antoniusa Bohma z Bernwaldu (poprawność pisowni była dawniej umowna), odnowione po kilkudziesięciu latach przez Josefa Bohma, następnie znów odnowione przez tę samą rodzinę w roku 1935, a w roku 2022 staraniem Hartmuta Luxa, potomka Franza Vogla, który do roku 1945 mieszkał w Bärwaldzie, naprawione w tym samym miejscu, ale już w Neratowie.	Jak datowany jest pomnik? Odczytaj z chronostychu, "U" traktuj jak "V".



Jeśli chcesz znaleźć się na liście uczestników,

prześlij odpowiedzi za pomocą formularza dostępnego na stronie internetowej trino.pttk.pl (zakładka Karta startowa – formularz).

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/67 z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłając wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę TRInO.